

Träffa en världsreporter!

Johanna Hallin är en av Globens reportrar. Hon har gjort reportaget om Cynthia Maung och de burmesiska barnen som får Cynthias hjälp. Johanna har intervjuat barnen och skrivit texterna. Hon reste till Cynthias klinik i norra Thailand tillsammans med en fotografen Tora Mårtens.

Hur förberedde du dig inför resan?

Den största delen av förberedelserna använde jag till research, alltså att hitta information om personerna och platsen jag skulle besöka. Cynthia har flytt från Burma till Thailand, därför läste jag också böcker och artiklar om Burma, och om situationen för flyktingarna i Burma och i Thailand.

Jag tittade på kartor för att se var staden Mae Sot ligger, var Cynthia bodde när hon var liten och vilken väg barnen flyr genom djungeln för att komma till Thailand. Jag tog reda på fakta om Burma och Thailand, bland annat genom att läsa i The World Fact Book och Human Development Report.

Jag läste också romaner om livet i Burma. Även om historierna är påhittade tycker jag att det är spännande att läsa om hur det ser ut och känns för personerna i berättelsen. Det är samma sak som med Dwey Myo Aungs spökhistoria (sidan 20 i Globen). Även spöket inte fanns på riktigt är det roligt att höra en spännande historia.

Men det var mycket annat att göra också. Jag bokade flygbiljetter, från Umeå, där jag bor, till Stockholm, från Stockholm till Bangkok, från Bangkok till den lilla staden Tak. Och bussbiljetter från Tak till Mae Sot.

Jag besökte en läkare för att vaccinera mig och fick tre olika sprutor. På apoteket köpte jag myggmedel. Eftersom malaria sprids genom myggbett ville jag förstås undvika att bli biten.

Jag hade också kontakt med Cynthia och med flera ur personalen på hennes klinik. Vi skickade brev, e-post och ringde till varandra. Jag försökte förklara vad jag och Tora ville göra när vi kom till Thailand. De lovade att hjälpa oss.

Det sista jag gjorde innan avresan var att kolla igenom all utrustning. Tora hade med sig två kameror, en filmkamera, ett stativ, massor med film. Jag hade med mig pennor, en iPod att spela in intervjuer på, dator och en liten kamera.

Vad var du mest nervös för innan du åkte?

Att ingen skulle vilja prata med mig. Men det visade sig förstås att jag träffade jättemånga barn och vuxna som både ville svara på mina frågor och som ville ställa frågor till mig.

Jag var också nervös inför trafiken. Ofta saknar bilarna säkerhetsbälten i baksätet och jag var lite rädd för vad som skulle hända ifall vi var med om en bilolycka.

Vad var mest spännande på plats?

Det var väldigt spännande att besöka flyktinglägret där Htoo k'Paw (sidan 22 i Globen) och Pwe Hser (sidan 37 i Globen) bor. På vägen dit såg vi två elefanter på ett lastbilsflak svyscha förbi på den slingriga vägen.

Det var också väldigt roligt att gå runt på risfälten tillsammans med Po Chit (sidan 22-27 i Globen). Han och hans vänner badade bland risplantorna och slog volter från stigen ner i den vattenfyllda risodlingen. Då önskade jag att jag var ett barn som kunde vara med i vattenleken, och inte en tråkig, vuxen reporter som bara tittade på.

Har du några bra tips om hur man intervjuar människor?

Det är viktigt att vara väl förberedd. Till exempel var det viktigt för mig att veta så mycket som möjligt om varför människor flyr från Burma till Thailand. På så sätt behövde inte varje person jag intervjuar berätta om den politiska situationen, utan bara berätta sin egen historia.

Jag tycker också att det är viktigt att skriva frågor innan intervjun. Det är ett sätt att tänka igenom vad jag vill prata om under intervjun. Men när intervjun görs är det viktigaste att lyssna noga på vad personen säger. Mycket viktigare än att ställa alla frågor på papperet. Kanske får jag ett svar som gör mig förvånad eller som jag vill veta mer om, och då måste jag ställa frågor om det. Det kallas följdfrågor.

Många av barnen, och de vuxna, som jag intervjuade i Mae Sot har varit med om fruktansvärda saker. Jag tycker att det är viktigt att berätta både om svåra upplevelser och om det som är roligt. Ofta är det lätt att prata om roliga saker. De hemska sakerna kan vara jobbiga att prata om och därför måste reportern vara extra uppmärksam och lyssna noga. Den som blir intervjuad ska aldrig behöva berätta något som de inte vill prata om.

Är det inte svårt att intervju folk som pratar ett annat språk?

Jo, det kan vara lite svårt. Jag har gjort intervjuerna med hjälp av en tolk. Jag ställer frågan på engelska, tolken översätter frågan till burmesiska eller karen. Sen svarar barnet på burmesiska eller karen, och tolken berättar på engelska vad barnet sa.

Det är väldigt viktigt att tolken är noggrann och berättar exakt vad barnet säger. Tolken får inte heller ändra på frågan, för då svarar ju barnet på en annan fråga. Då kan det bli förvirring och missförstånd, och en tokig artikel i tidningen.

Jag hade tur och fick jobba med väldigt bra tolkar, som lyssnade noga på barnen. De hjälpte till att reda ut missförstånd, de hjälpte mig att skoja med barnen och barnen att busa med mig.

Hur gjorde du klart alla reportage när du kom hem?

Jag flög från Thailand till Sverige med en hel väska full av anteckningsblock, inspelade intervjuer, filmer att framkalla och videoband.

Tora framkallade alla bilder och klippte en kort film som ska visas på prisceremonin. Jag gick igenom alla barnens och Cynthias berättelser. Bara en liten del av allt material hamnade till slut i tidningen. Det gäller att sammanfatta och välja ut det viktigaste i berättelserna. Jag försöker skriva om barnens liv på ett sätt som gör att de som läser kan känna att de är "där", att de kan förflytta sig till Mae Sot i fantasin. Det är väldigt svårt, men jag tränar och tror att jag blir bättre för varje gång.

En annan viktig sak är att dubbelkolla alla fakta, till exempel årtal och namn på städer. Det gör jag genom att gå tillbaka till den information som jag samlade in i början. Jag kan också ta kontakt med någon expert. Till exempel pratade jag med en man på Utrikespolitiska institutet, som är expert på Burmas situation.

Vad tycker du är de viktigaste egenskaperna för en reporter?

Jag tycker att det är viktigt att vara nyfiken. Om man är nyfiken är reporteryrket den bästa chansen att ställa alla frågor man undrar över. "Varför gör du så där? Vad betyder det här? Hur kändes det? Hur ser det ut hemma hos dig?" Jag älskar att vara nyfiken i en strut!

Noggrannhet och att kunna lyssna är också viktigt tycker jag.

Varför blev du själv journalist?

För att jag gillade att skriva och för att jag ville bevisa för min lärare att jag visst kunde bli journalist, trots att jag var värdelös på att stava. Och det kunde jag!

När jag började skriva artiklar så märkte jag att det inte är själva skrivande som jag gillar mest, utan att få chansen att träffa och prata med barn och vuxna från hela världen. Dessutom tycker jag att det känns viktigt och roligt att få lära mig mer om de ämnen jag skriver om, till exempel barnets rättigheter.